

Stamſtutteriet paa Frederiksborg og nogle dermed forbundne Foranſtaltninger m. m.

(Den foregaaende eneſte Behandling i Landſtinget findes i Tidenden Sp. 2624 ff.; Lovforſlaget, ſom vedtaget ved denne Behandling, i Tillæg C Sp. 589 ff.; Folkethingets Forandringer hert i Tillæg C Sp. 771—72; Fællesudvalgets Erklæring tilligemed de ſtillede Ændringsforſlag i Tillæg B.)

Formanden: Det vil ſes, at Fællesudvalget har delt ſig i tre Partier, men at der af det ene Mindretal ganſke naturligt ikke er ſtillet ſærlige Forſlag, da dets Stilling er at holde paa Lovforſlaget, ſaaledes ſom det foreligger fra Landſtinget. Jeg ſætter nu de Ændringsforſlag, der ere ſtillede for Landſtingets Vedkommende, under Forhandling og ſkal give Ordet til den ærede Ordfører.

Ordføreren (Bonne): Det vil være i det høie Things Erindring, at der med Hensyn til det foreliggende Lovforſlag har været to Stridspunkter, nemlig angaaende Forpagningsafgiftens Størrelſe og angaaende Salg eller Ikke-Salg af Domænerne, og det høie Thing vil ligeledes erindre, at det ved den ſidſte Afſtemning her i Thinget blev vedtaget at ſætte Forpagningsafgiften til den i Regjeringsforſlaget foreslaaede Sum, nemlig 2000 Rd., ſamt at Thinget hævdede ikke i Loven at optage Beſtemmelsen om Bortſalg af Domænerne. Jeg har tidligere ſtaaet paa ſamme Standpunkt ſom det høitærede Things Majoritet, idet jeg dels ikke har fundet det rigtigt at ſætte Forpagningssummen høiere end til, hvad man formodede, der vilde blive antaget af de eventuelle Overtagere af Stutteriet, og dels heller ikke har anſet det for rigtigt — hvad jeg forøvrigt heller ikke gjør nu — at vedtage Beſtemmelsen om Bortſalg af Stutterieieendommen, ſaa velſom af de andre nærliggende Eiendomme, der i og for ſig egentlig ikke henhøre under Stutteriet, nemlig Fauerholm og Trollesminde. Men efterat Sagen var kommen til Forhandling i Fællesudvalget, var Situationen naturligvis bleven en anden. Det var Sagens ſidſte Stadium, og man maatte da gjøre ſig

det klart, om man vilde gaa ind paa Forſlag, hvorefter det kunde tænkes Mulighed for at opnaa en Overenskomſt, eller om man vilde ſtille ſig paa et beſteemt Standpunkt med nær Udſigt til, at hele Loven blev forkaſtet. Jeg har ment, at det var heldigſt at ſtille ſig paa et ſaadant Standpunkt, at der var Sandsynlighed for at opnaa en Overenskomſt, og ved den Afgjorelſe, der nu har fundet Sted i Folkethinget, har det ogſaa viſt ſig, at de Forſlag, der ere ſtillede af Flertallet, der ere blebne vedtagne. Det er alſaa klart, at Spørgsmaalet nu ſtiller ſig ſaaledes, om man vil opnaa en Overenskomſt ved at gaa ind paa de af Flertallet ſtillede Forſlag, eller om man vil faſtholde Landſtingets tidligere Bøtering, alſaa forkaſte Loven; men for det Tilfælde, at man vælger det Sidſte, kan jeg ikke ſe, at der derved opnaas noget Gode eller noget Heldigere og Bedre end det, der opnaas ved at vedtage Loven. Vedtager man Flertallets Forſlag, alſaa de ſamme Forſlag, ſom ere vedtagne i det andet Thing, da er Sagen ren og klar; da er den afgjort for Repraſentationens Vedkommende, og ſaa vil Tiden viſe, om der vil komme Tilbud om Overtagelſe af Stutteriet. Hvis det ikke ſker, ſaa maa naturligvis hele Stutteriet realiseres, og ligeoverfor de ærede Medlemmer, der ikke mene, at det vil være den rigtige Vet at gaa, maa jeg tilſtaa, at jeg ikke ſer, at der kan tænkes opnaaet nogen heldigere Udgang i den kommende Tid. Derimod kan jeg ſe, at Stillingen, ſom den nu er, er meget uheldig. Vi have et Stutteri paa henved 70 Heſte, men der er ikke bevilget nogen Sum til Anſtaffelse af den Havre, ſom Heſtene ſkulle leve af, og dertil kommer, at det, at lade Stutteriet ſtaa hen i flere Aar i den Tilſtand, hvori det nu allerede i nogen Tid har ſtaaet, og hvori det ikke har vidſt, om det var levende eller dødt, at beholde det i en ſaadan halv-død Tilſtand, ikke kan lede til Nogetsomhelſt; det vil være at gaa tilbage iſtedetfor fremad. De Forandringer, ſom nødvendig maa foretages, for at Stutteriet kan gaa fremad, blive ikke foretagne, der kan ikke ſtaffes bedre Heſte, og den Udtrangering, ſom ſkal foretages, vil ikke blive foretagen paa den rigtige Maade. S